

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1858 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni
125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. —
Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează Redacției Telegrafului Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 43. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor

un șir pețit 6 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul convenit.

Abonamentele și inserțiile

se adresează Administrației ziarului Telegraf
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 43

Comunicatul Sfântului Sinod

In ziua de 3 Decembrie, Sfântul Sinod, într-o memorabilă ședință, a hotărât să se aducă la cunoștința credincioșilor următorul comunicat de îndrumare și povață:

Comunicat

Sfântul Sinod al Bisericii ortodoxe române întrunit în sesiunea ordinară de toamnă constată că dela sesiunea sa trecută s'au produs mari schimbări în viața statului și neamului românesc.

In tot timpul acesta de adânci dureri și prefaceri Biserica a fost alături de neam, suferind cu el, ajutându-l să-și recapete nădejdea în ziua de mâine și îndreptându-i sufletul spre Dumnezeu care încearcă pe cei ce nu vrea să-i părăsească, ci să-i îndrepte pentru a împlini prin ei înalte roluri în istorie.

Dând glas cugetului ei de mamă iubitoare, față de evenimentele care s'au produs în viața neamului românesc în lunile din urmă, Sfântul Sinod declară:

1. Răpirea unor mari părți din pământul țării și trecerea mai multor milioane de români sub jug străin sunt acte protivnice dreptății dumnezeiești care poruncește ca stăpânirea pământului să o aibă aceia cari-l locuiesc și care nu poate apra ca anumite neamuri să subjughe pe altele, ci cer fiecare ca să se bucure la fel de darul sfânt și dumnezeesc al libertății.

Prin sfâșierea pământului românesc, mai multe eparhii sau părți din eparhii ale Bisericii ortodoxe române au rămas între hotare străine și milioane de credincioși și de preoți ai ei își văd strămtorate putințele de a-și manifesta credința religioasă, cea mai fundamentală și mai necesară pornire a sufletului omenesc.

In fața acestei situații, Biserica ortodoxă a neamului românesc își îndreaptă nădejdea și rugăciunile spre Dumnezeu milostivitor, dreptății și al atotputerniciei, care va aduce cu toată siguranța timpuri mai bune pentru poporul nostru, dacă acesta își va spori și mai mult frumoasele însușiri și virtuți de credință, de seriozitate morală și de jertfelnicie.

2. Biserica înconjoară pe noul și tinărul Rege al neamului nostru, Mihai I, cu toată dragostea ei, rugând pe Dumnezeu — dela care vine tot darul puterii și toată înțelepciunea stăpânitorilor — să-i dăruiască o domnie îndelungată, aducătoare de fericire pentru neam și sor-

tită să reintregească pământul țării. Li urează să fie un rege apropiat de sufletul poporului și înțelegător al poverilor lui, un adevărat părinte pătruns de răspundere pentru viața morală a supușilor săi, pe care să o promoveze prin pildă personală, printr-o școală inspirată de duhul creștin și prin aducerea întregii vieți publice sub frică de Dumnezeu.

3. Asigură de toată sollicitudinea și ajutorul său noua conducere a Statului Legionar în frunte cu dl general Ion Antonescu. Constatând voința acestei conduceri de a aduce în viața statului și a poporului român un duh de reînnoire morală sub semnul credinței și al virtuților creștine, își îngăduie să-i dea indemnul ca această voință să o aducă pe toată linia și fără nici o excepție în concordanță cu voința lui Dumnezeu arătată în Sfânta Evanghelie, căci numai astfel înțelegem pe care o intenționează va fi profundă, reală și durabilă.

4. Sfântul Sinod adresează tuturor credincioșilor sfinte noastre Biserici un indemn la înfrățire, la pace, la uitarea tuturor desbinărilor și patimilor din trecut, punând toți mai presus de orice grija pentru salvarea țării. In ordine, în disciplină, în spirit de frățietate să-și dea fiecare contribuția la ridicarea țării și la pregătirea unor zile mai bune. Prin ascultare și supunere la legi, prin împlinirea datoriei și prin munca nepregetată să înlesnim opera salvatoare ce o îndeplinește Conducătorul statului și guvernul țării. In deosebi se impune, după grozavele încercări pe cari ni le-a trimis Dumnezeu prin părăsirea atâtor întinderi din teritoriul țării și prin cutremurul înfricoșător dela 10 Noembrie, să sârim cu toții în ajutorul fraților noștri loviți de soartă, a refugiaților, a sinistraților și a tuturor celor lipsiți.

5. Un apel deosebit îndreptat Sfântul Sinod către preoșimea Bisericii, să stea cu întreg devotamentul și cu toată râvna în slujba lui Hristos și a Evangheliei, propovăduindu-i cu însuflețire voia Lui așa cum este, nestirbită și nerăstălmăcită. Numai descoperind fără încetare și împărțind sufletelor Evanghelia Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, numai slujindu-i Lui fără compromisuri, numai silindu-se să facă pe Hristos Domn și stăpân al vieții neamului, aducem cu adevărat cel mai mare serviciu acestuia pentru prezent și viitor.

Un neam care nu are cu adevărat pe Hristos Domn al său, e ca o corabie purtată pe valurile tuturor

greutăților și nenorocirilor, fie într-o parte, fie într'alta.

Aducând acestea la cunoștință și punându-le la inima tuturor fiilor sfinte biserici, Sfântul Sinod își împărtășește binecuvântările sale statului, neamului și tuturor dreptcredincioșilor creștini, ca Dumnezeu să le ajute să scoată la lumină și la biruință deplină asupra tuturor greutăților și neajunsurilor scumpei noastre țări.

Din ședința Sfântului Sinod dela 3 Decembrie 1940.

Președinte,
Patriarh Nicodim

I. P. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei, Irineu; I. P. S. Mitropolit al Ardealului, Banatului și Crișanei, Nicolae; I. P.

S. Mitropolit al Bucovinei, Tit; I. P. S. Mitropolit al Olteniei, Râmnicului și Severinului, Nifon; P. S. Episcop al Romanului, Lucian; P. S. Episcop al Buzăului, Ghenație; P. S. Episcop al Hușilor, Grigorie; P. S. Episcop al Argeșului, Dionisie; P. S. Episcop al Caransebeșului, Vasile; P. S. Episcop al Orăzii, Nicolae; P. S. Episcop al Constanței, Gherontie; P. S. Episcop al Armatei, Partenie; P. S. Episcop al Maramureșului, Vasile; P. S. Episcop al Americii, Policarp; P. S. Arhiepiscop, Ilarion Băcăoanu; P. S. Arhiepiscop, Veniamin Ploșteanu; P. S. Arhiepiscop, Galaction Silisteanu; P. S. Arhiepiscop, Eftrem Tighineanu; P. S. Arhiepiscop, Valerie Botoșeneanu; P. S. Arhiepiscop, Emilian Târgovișteanu; P. S. Arhiepiscop, Evghenie Suceveanu.

Noua Galilee

de prof. Dr. Grigore Popa

De ce?

El a fost tratat dureros de mașter, iar în trecut a dat dovezi masive de putere protestatară și de vrieri revoluționare. Nu alta a fost istoria de jale și de obidă a Ardealului. Astăzi este din nou îndurerat, iar pământul lui sfânt și nobil suportă iarăși și iarăși... urgia barbariei răzbitoare. De aici, din Noua Galilee a României, trebuie să ne vină Mântuitorul!

Cum?

Prin răspunsul la această întrebare, revenim la ceea ce numeam adineaori procesul de refacere și reintregire a țării.

Semnul sub care trebuie să și trăiască viața orice român de azi înainte, este *spiritul ofensiv*. Când rostim aceste cuvinte, ne gândim la toate cadrele de manifestare și la toate activitățile comunității naționale. De azi înainte, dacă vrem să creem istorie și să ne instalăm, cu dimensiuni de bărbăție în istorie nu putem trăi decât în *zenitul spiritului ofensiv*. Căci pentru noi, în ceasul de față, a ne salva înseamnă a fi esențialmente ofensivi.

Hotărât, tineretul țării, a cărui sensibilitate de plop tremurător presimte primejdiile, s'a declarat, peste munții de cadavre cu care trebuia să-și plătească sfânta crimă de a fi văzut limpede, pentru ofensivă.

Nenorocirea întreagă ne-a venit dela ceice au precedat tineretul la guvernarea țării. Imensa lor greșală, pe care nu le-o vor ierta niciodată veacurile dăinuirii românești, este că au crezut că un neam de rezistență masivă a celui românesc poate trăi din abdicării și renunțării. Lașitatea și micimea lor morală nu i-au lăsat să vadă că a trata înseamnă a trada, iar a ceda a te sinucide.

Mai mult încă: ei au construit, cu banul și cu truda țării, cazamate defensive, pentru a le părăsi la prima adiere a primejdiei.

Conștiința plenară a destinului istoric conferă insului, pătruns de rosturile lui, o demnitate vecină cu sfințenia și cu eroismul. Acest rang existențial decurge în chip firesc din accentele de seriozitate matură de care se încarcă participarea individualității la viața comunitară a neamului. Participarea la comuniunea de dragoste și destin a neamului, cum se rostea Nae Ionescu, înseamnă adevărate totală și consimțire înțelegătoare la patrimoniul de virtuți istorice ale comunității naționale.

Această linie, singura care păstrează autenticitatea inițială a conștiinței naționale, este însăși situația fundamentală a neamului; poziția lui spirituală și politică față de timpul istoric în care vecuște. Dacă această aliniere de aspirațiuni și voințe, hotărâte să înfrunte toate primejdiile, este la *înălțimea timpului* pe care-l transformă în *fapte istorice*, are un destin major; dacă, dimpotrivă, freământul ei de viață se consumă în *intraistorie*, sub nivelul istoric al timpului, este condamnată ratării și pieirei. Rătăcirile pot să fie personale și colective. Cele dintâi pot fi dureroase și tragice, cele din urmă nu sunt decât catastrofale.

In lumina acestor considerații de ordin general, care trebuie să fie poziția spirituală și politică a neamului nostru față de momentul istoric pe care-l trăim?

Desigur, această întrebare dureros de vie și de actuală pasionează, răscolește patimi, trezește proteste și poate duce la o deplină concordie națională. Și asta atârnă, în ultimă instanță, de răspunsul ce i se dă.

Deși cu trupul frânt în două și cu obrazul pătat de rușinea nevolniciei, noi mai credem încă în steaua României, și mari, și puternice.

Socotim însă că în acest proces de refacere și reintregire, pe temelul dreptății divine și istorice, Ardealul trebuie să aibă rolul de Nouă Galilee.

Voința de putere și de mărire românească a tineretului, care ține astăzi în mâni destinele românismului, trebuie să ridice, peste hotarele vremelnice și arbitrare, acolo la fruntăriile veșniciei românești, *cazamentele*, — mai tari decât puterile oarbe ale cutremurilor, — *ale ofensivei românești*.

Privită din perspectiva mântuirii ca neam, poziția României față de momentul istoric nu poate fi decât *ofensivă*.

Pentruca spiritul ofensiv să se obiectiveze, să prindă contur, consistență și densitate, trebuie întreținut pe toate căile și cu toate mijloacele. Mai ales trebuie să pătrundă în instituțiile fundamentale ale națiunii și în realitățile obiective ale statului. În această ordine de idei, ne gândim la armată, la școală, la biserică, la puterile statului, într'un cuvânt, la stat ca expresie dinamică și totalitară a națiunii.

În acest sens, *spiritul ofensiv al omânismului* trebuie să întrunească *unanimitatea conștiințelor și eforturilor*

creatoare ale națiunii. Numai așa el îmbracă armura de oțel a perenității.

În acest punct, problema ne îmbracă o altă perspectivă. Spiritul ofensiv, singura noastră garanție de viitor, nu poate fi traic și plenar decât ca expresie integrală a voinței de putere a tuturor românilor, într'o țară crescută rotund peste veacuri a tuturor românilor și numai a românilor!

Prin urmare, *sensul istoric și eroic al spiritului ofensiv nu poate fi decât panromânesc*.

Dealtminteri, noi credem că singura noastră categorie de amplă și majoră respirație istorică, singura noastră posibilitate de realizare a *Ethos-ului daco-roman*, pe care-l purtăm drept zestrea unei înalte misiuni în vinul sângelui, singura noastră garanție de împlinire și expansiune spirituală spre cer este *panromânismul*, cu toate consecințele lui morale și politice. Și fiindcă dealungul veacurilor virtuțile spiritului ofensiv și ale panromânismului au înflorit mai ales pe culmile transilvănene, credem, fără șovăire, în Noua Galilee a României!

Prin rău la mai bine

(=) Încercările multe și grele, trimise de Sus, au năpădit lumea și țara.

Pe fronturile de luptă ale războiului, început de un an și mai bine, atacurile în văzduh, pe apele mărilor și pe uscat, se urmează, — cum vestesc zilnic comunicatele germane, britanice, italiene și grecești, — cu înverșunare sporită și fără nici un indiciu că ele ar putea în curând lua sfârșit și că războiul ar înceta în zilele apropiate ale anului ce vine.

Astfel, la victimele de până acum ale morților și răniților și la uriașele stricăciuni materiale, — produse de bombele explosive și incendiare, aruncate în cantități de milioane de kilograme, — se vor adăuga, durere, multe altele nouă, poate și mai cumplite decât cele de până acum.

Țara noastră, nebeligerantă, a îndurat să fie, din trei părți, *cutropită de străini*; mii de refugiați și expulzați au luat lumea în cap; alte mii, reținute locului, au trecut prin toate ororile unor prigoniri fără milă ale celor ce au proklamă lozinca: »Nincs kegyelem», nu-i îndurare pentru orce suflet de român...

De-asupra răstrieșii și încercărilor, îngrozitorul *cutremur* a răpus că-

teva sute de vieți omenești, a năruit biserici, mănăstiri, școli, clădiri mari, orașe, sate și alte așezări.

«*E mânia Cerului!*» — a strigat lumea înmărmurită în fața dezastrului, «*ispășire sfâșietoare pentru păcatele noastre!*»

Biserica ortodoxă română, prin slujitorii ei, n'a stat nemișcată la semnele dumnezeiești ale vremilor ce le străbatem.

Potrivit chemării de păstori sufletești ai sinistraților li-au adus mângăere și ajutor, fără întârziere, prin cuvinte și fapte, arătându-le că «*Dumnezeu iubeste pe ceie în ceartă*», — și nu vrea decât *îndreptarea* lor.

Creștinul adevărat, căzut la rău și nenorocire, își întreabă conștiința și se întoarce către Domnul.

Căința profundă îi redeschide drumul luptei și al răbdării și îi curmă necazul și amarul clipelor.

Sântem în vremea sfântului post al Crăciunului: prilej binevenit ca să ne gândim mai adese la Dumnezeu și să nu ne lăsăm numai în grija «*destinului*», — care în cele din urmă dela noi atârână.

Dacă puterea noastră e puțină și slabă, puterea Celui de Sus e tare și multă; — însoțiți astfel cu Domnul,

în rugăciune cucernică și în sinceră căință vom fi în stare să înfruntăm cu biruință durerile și suferințele ce ne amenință cu pericliune.

Țăria noastră sufletească și ocrotirea de Sus vor ridica patria, asigurându-i viitorul. În tinerească orientare, sub domnia tinărului Suveran, și sub conducerea înțeleptului General, am apucat drumul renașterii în mersul istoric al neamului.

Fie ca, pe pământul acesta, cu hotare azi știrbite, să se ridice generații nouă de eroi, ale căror vâjnoase brațe să restabilească dreptatea vremelnice năbușită, reîntregind țara și făcând o frumoasă și strălucită «*ca soarele de pe cer*»...

Ședințele Sfântului Sinod

Luni, în ziua de 2 Decembrie 1940, s'a deschis, în capitala țării, sesiunea ordinară de toamnă a Sf. Sinod.

După slujirea doxologiei, membrii Sf. Sinod s'au întrunit în sala de ședințe a palatului patriarhal. La ședință au asistat și dñii profesor Traian Brăileanu ministrul educației naționale, cultelor și artelor, și profesor Vladimir Dumitrescu, secretarul general pentru culte și arte.

Dl ministru Brăileanu a dat citire mesagiului de deschidere a sesiunii.

I. P. S. Sa patriarhul Nicodim, deschizând ședința, a subliniat faptul că pe lângă împrejurările grozave deslănțuite asupra țării, ni-au venit și evenimente îmbucurătoare, cum a fost de pildă, urcarea pe tron a M. Sale Regelui Mihai I și venirea la conducerea statului a dlui general Ion Antonescu, un om energic și priceput și cu multă dragoste de neam și țară. „Să nădăjduim că prin munca conducătorului nostru, și cu ajutorul lui Dumnezeu, vom putea să ne vedem țara refăcută. Pentru aceasta ne trebuie muncă încordată și stăruitoare. Și mai presus de toate să rugăm pe Dumnezeu să ne trimită milostivirea Sa asupra noastră”, — a zis I. P. S. Sa; a mulțumit apoi dlui ministru Brăileanu pentru participarea la ședință și a urat viață îndelungată M. Sale Regelui și izbândă deplină Conducătorului statului și guvernului.

A citit apoi telegramele de omagiu, trimise Suveranului și Conducătorului, general Antonescu.

Dl ministru Traian Brăileanu a arătat, că în țara noastră s'au petrecut schimbări de adâncime, care cer o prefacere sufletească, o mai strânsă legătură între Stat și Biserică.

„Mișcarea Legionară, consfințită prin atâtea jertfe, stă astăzi la temelia ordinii în Statul român.

Guvernul legionar stăruie în afirmarea acestei idei de jertfă pentru credință, care trebuie așezată și la temeliile Bisericii și vieții sufletești din țara noastră”.

Dl ministru a prezentat apoi Sfântului Sinod, din partea guvernului un memoriu, cuprinzând 30 de puncte, asupra diferitelor probleme privind organizarea de viitor a vieții noastre bisericești.

Domnia sa a rugat pe membrii Sfântului Sinod ca memoriul să fie luat de îndată în cercetare, pentru o cât mai grabnică și dreaptă deslegare, a tuturor problemelor cuprinse în el.

Ședința după amiază s'a deschis la ora 5, sub președinția I. P. Sf. Patriarh Nicodim.

S'au luat în discuție referatele prezentate de comisiunile: canonică, juridică și cea pentru doctrină și viață religioasă.

Sfântul Sinod a luat cunoștință și și-a însușit dispozițiunea ministrului cultelor, de a se îngădui preoților să facă parte din consiliile anumitor asociații cooperatiste.

În privința cererii preoților refugiați, de a li se da și lor o parte din sesiile parohiale, Sfântul Sinod a hotărât să li se dea în arendă, cu dreptul de preferință la prețuri egale, terenurile de prisos care nu intră în sesiile parohiale.

S'a mai aprobat ca acolo unde sfintele biserici au fost dărâmate prin cutremur, slujbele să se officieze în capele amenajate în acest scop, până la restaurarea bisericilor.

Discutându-se chestiunea jidovilor botezați de mai mult de treizeci de ani, Sfântul Sinod a opinat că botezul, primit de evrei, nu înfirmă legile și dispozițiunile în vigoare pentru ocrotirea rasei.

Ședința s'a ridicat la ora 19.

În ședința de Marți înainte de amiază s'a hotărât aducerea la cunoștința credincioșilor a Comunicatului ce-l publicăm la loc de frunte.

Ședința de după amiază s'a deschis la ora 5 sub președinția I. P. S. Patriarh Nicodim.

FOIȘOARA

„Probleme de istoriografie transilvană”

Conferința dlui profesor universitar Dr. I. Lupaș la Universitatea din Sibiu

Am anunțat că lecțiile inaugurale ale facultăților Universității Daciei Superioare, din cetatea noastră, vor cuprinde o serie de conferințe, asupra problemelor și evenimentelor, cari au zguduț din temelii, mândra provincie a Transilvaniei românești.

Una din aceste conferințe inaugurale este cea ținută de unăzi în Aula Academiei teologice „Andreiane”, ca lecție de deschidere a cursului de Istoria Românilor de către dl profesor Dr. I. Lupaș.

Caracterul românesc al Transilvaniei

Dl profesor I. Lupaș, descriind contribuția Ardealului în istoriografie, a arătat cum această contribuție este evidentă în opera umanistului Nicolae Olahus Sibianul, care sublinia în hexametri sonori, ca și în proză de factură clasică, obârșia românească a familiei sale, scoțând la iveală

deopotrivă caracterul românesc al Transilvaniei și al Banatului cu al Moldovei și cu al Munteniei.

Mai departe dl profesor Lupaș, a arătat că cel mai vechi și mai activ centru al culturii române în Transilvania a fost Brașovul, care s'a afirmat nu numai prin cărțile ieșite de sub teascurile lui, din colaborarea lui Coresi și-a ucenicilor săi cu învățații preoți dela biserica Sfântului Nicolae, ci și prin noua clădire de piatră a școlii românești la 1597. Tot din preajma bisericii Sfântului Nicolae a răsărit cea dintâi cronică scrisă românește de protopopul Vasile, înainte de anul 1633.

La curtea mitropolitului Sava Brancovici-Brâncoveanu a fost scrisă în jumătatea a II-a a veacului 17, cronică românească a fratelui său Gheorghe, care prezenta un vădit progres față de cea dela Brașov.

— Alt semn de progres în dezvoltarea istoriografiei transilvane, se ivește tot la Brașov, unde harnicul protopop și neînfricat luptător Radu Tempea, întregind cronică antecesorului său Vasile, a dat o adevărată monografie despre trecutul bisericii Sfântului Nicolae până la 1742. Sbuclumările și luptele fraticide pricinuite prin desbinarea bisericească uneltită între românii transilvăni prin politica hipercatolică a habsburgilor și-a aflat cronicarul destoi-

nic în călugărul care povestește, în versuri izbutite, distrugerea vechilor mănăstiri românești-ortodoxe, potrivit ordinului dat de generalul baron Nicolae Adolf Buccov: „Monasteria lapidea destruantur, lignea vero comburantur” (Mănăstirile de piatră să fie distruse, iar cele de lemn arse). Numele acestui călugăr a rămas până în timpul de față necunoscut.

În continuare, dsa pomeneste primul volum de istorie universală al lui Ioan Piuaru Molnar, tipărit la 1800 în Buda și „Istoria pentru începutul românilor în Dacia” 1813, tipărite tot la Buda, de Petru Maior. Iar cu douăzeci de ani în urmă (la 1792) protopopul Sava Popovici din Rășinari a pus, într'o predică rostită în fața poporului, problema continuității românilor din Transilvania.

Pentru a înlătura părerea greșită că originea istoriografiei transilvane, ar data numai dela începutul veacului al 19-lea, dl profesor universitar Lupaș amintește cele două volume ale dsale, întitulate: „Cronicari și istorici români din Transilvania” tipărite la Craiova (1933).

În continuare dsa a spus următoarele:

Obârșia și vechimea românismului transilvan

„Pomenirea documentară a voevodă-tului transilvan precedează cu un veac și

jumătate pe al Munteniei și cu două veacuri pe al Moldovei. Cele mai însemnate instituții cu caracter specific românesc, aproape toate, au în nordul Carpaților o tradiție și o mențiune istorică documentară mai adânc înrădăcinată în trecut decât cele din sudul sau răsăritul Carpaților. Oastea românească în regiunea Sibiului este amintită la 1210, în sudul Carpaților numai la 1247. Un vlădică ortodox (Ieroteiu) dela 950, pentru Transilvania, e pomenit în trei izvoare bizantine, câtă vreme în regiunile din răsăritul Carpaților, numai la 1234. Apar „quidam pseudo episcopi” Din toate aceste fenomene istorice rezultă concluzia că obârșia și vechimea românismului transilvan, în lumina izvoarelor istorice cunoscute până în timpul de față, este cel puțin deopotrivă, dacă nu mai adânc înrădăcinată pe aceste plaiuri, decât pe plaiurile de răsărit și mază-zi ale munților Carpați”.

„Cu cât vor reuși cercetările istorice de acum și din viitor să descifreze mai multe din numeroasele taine ale trecutului transilvan, cu atât va ieși mai bine la iveală adevărul, că țara aceasta Carpătină — contrar aparențelor superficiale și adeseori atât de înșelătoare — a rămas în pături adânci ale populației sale de baștină, totdeauna intim contopită în aceeași structură sufletească, în aceeași credință,

Manifestația dela Alba-Iulia

În cetatea durerilor și a visurilor de mărire a neamului, în Alba-Iulia viteazului Mihai, s'a comemorat, Dumineca trecută, ziua dela 1 Decembrie 1918.

N'a fost, de astă dată, prilej de sărbătoare veselă, împodobită cu flori de retorică, ci mai mult o dureroasă mustrare pentru multe greșeli și păcate din ultimele decenii ale vieții noastre politice.

Au venit, în orașul încoronării, aproape o sută de mii de legionari din toate unghiurile țării.

De față sânt: Reprezentantul Suvranului, Conducătorul statului dl general Ion Antonescu; dnii *Horia Sima*, P. S. Lor episcopii *Partenie* și *Policarp*, P. S. Lor domni miniștri, profesori și alții, însoțiți de gazetarii străini ai marilor cotidiene din Berlin și Roma.

În catedrala încoronării Prea Sfințitii episcopi au prezentat Sf. evanghelia dlui general Antonescu, care s'a închinat și a sărutat sfânta cruce. Un hăruș de preoți a săvârșit apoi slujba religioasă, slințind steagul gărzilor naționale.

Impresionante cuvântări s'au rostit, de pe tribuna din fața catedralei:

Dl general *Vlad*, comandantul gărzilor naționale, din 1918—1919, spune că membrii gărziilor, covați de muncă și de anii, se simt fărâșii, că norocul i-a îndreptat să vadă și să cunoască un tineret, care va avea să continue lupta dusă de vechii gardiști.

Dnii A. Dumitraș și I. Colhon tâlmăcesc, pe scurt, sensul comemorării.

Dl *Heoria Sima* a încheiat zicând: *Ardealul, leagăn al neamului, tunicul durerilor tale răsbate peste tot. Din cetatea aceasta a suferințelor și nădejților noastre, unde am venit să slăvim împlinirea unui act de dreptate, astăzi, când în fruntea țării se află un ostaș care trăește și conduce în spiritul marilor tăi luptători, Ardealul, sufletul tău ne vestește biruința...*

Luând cuvântul dl general Antonescu, primul de un genăsfârșite urale, a zis și următoarele cuvinte:

Intreaga ședință a fost destinată cercetării memoriului guvernului către Sf. Sinod. Au fost examinate primele zece puncte din examenul primar.

În ziua a treia, Miercuri, în ședințele ținute înainte și după amiază, s'au continuat și terminat discuțiile asupra memoriului prezentat, prin dl ministru Tr. Brăileanu, de guvern. După acestea sesiunea Sfântului Sinod s'a închis.

1 Decembrie nu este, anul acesta, ziua bucuriei naționale, — este ziua durerii neamului. 1 Decembrie este anul acesta ziua judecării trecutului, este ziua muștrării și a pocăințelor, dar este și ziua care ne deschide calea drepturilor viitorului. Să pășim pe această cale cu încredere în biruință.

Să nu uităm, fiindcă istoria nu va uita pe vinovați, și vinovați sântem cu toții. Unii, pentru că am tăcut, alții pentru că am grăit, cu toții pentru că am suportat.

Douăzeci de ani ne am frânt puterea, ne-am slăbit cugetul și ne-am ologit mințile în lupte fricidate pentru ideologii, în desbinări stupide, în bătălii odioase, în vrajbe dureroase și în apucături neomenoase. Greșelile au venit la scadență. Granițele s'au prăbușit, fără ca să încercăm să le apărăm, fiindcă România a fost surprinsă de furtună total slabită înăuntru și fără nici o sprijină în afară.

A fost pedepsită o națiune care va fi eternă, pentru păcatele unei generații care este trecătoare. Dar să nu ne robim durerii. Durerea și înfrângerea închid în mormântul Istoriei neamurile sortite pieirei, dar redesteaptă și înalță adevăratele popoare. Și neamul românesc nu piere.

Din îndepărtate veacuri și până azi, el a răzvit de nenumărate ori triumfător și înviorat din cenușa suferințelor și umilințelor sale.

Ne-am născut aici, sântem cei dintâi așezați aici și vom pleca cei din urmă. Vom muri aici, frați ardeleni, fiindcă nu putem părăsi ceea ce nu se poate părăsi. Nici furtunile, nici trufiile, nici trădările nu ne vor clinti. În fața noastră, viitorul stă aspru și greu, dar plin de nădejde.

Am fost la Roma și la Berlin, pentru noi toți, pentru generațiile viitoare. Am arătat cu un suflet, și cu cuvântul se am vorbesc odată, tot trecutul nostru, toată durerea și toată sfârșirea noastră de azi. Am găsit înțelegere. România nu mai este detestată. România nu mai este singură. Aveți încredere. Aveți răbdare. Nu pot astăzi să vorbesc mai mult. Sânt soldat și om politic și trebuie să tac. Toți trebuie să înțeleagă că nu poate fi refuț în două luni ceea ce s'a sfârșit în 20 de ani. România nu se reclădește cu vorbe, ci cu muncă, cu răbdare și cu perseverență.

Am fost la Roma și la Berlin, în oști. Am mers acolo ca să apăr onoarea noastră, mândria noastră, fiindcă nu sântem

teji voi vinovați că neamul și-a prăvălit granițele fără luptă; și nu apasă pe voi umilirea de a le fi pierdut prin luptă. Pe umerii voștri apasă însă răspunderea asigurării prin luptă a drepturilor acestui neam.

Pregătiți-vă pentru această răspundere și fâți mândri de ea, după cum noi toți suntem mândri de fapta de ostaș a bravului Mihai.

Am nu numai dreptul, dar și datoria să vă cer și ascultare neșovăitoare, și dăruire complectă. V'o cer eu fiindcă prin mine v'o cere țara. Ascultați-o! Lucrați în ordine, în liniște, în înfrățire și în armonie. Numai așa vom putea scoate țara din stucium și răstriește, numai așa îi vom dura viitorul și îi vom asigura biruința.

Ne-am împlinit destinul din fire de jertfă și de răbdare. Au putut vremurile să ne îngenunche, dar niciodată n'au smuls din noi credința în drepturi și voința de a le împlini. Și aceasta pentru că în ceasurile de răstriește, în ceasurile de încercare, românii toți au știut să-și facă din credință și din iubirea de patrie stânca de care s'au spart neputincioase toate valurile învrajbirilor și primejdiilor.

Din această cetate a unirii românești, a unirii lui Mihai și a lui Ferdinand I, a unirii Ardealului, fac azi un apel, un strigăt, la unirea tuturor în acelaș crez, la aceeaș faptă.

Nu vin cu laude înaintea voastră, nu vin nici cu vorbe, nici cu promisiuni. Conducătorul și ostașul trebuie să tacă și să înfaptuiască. Sântem până la moarte, și cu totul desinteresat, în serviciul vostru. Nu vă cer nimic. Nu vă iau nimic. Vă dau tot ce poate să vă dea un suflet de român curat, îndurerat, că nu vă poate vindeca total și cu un minut mai de vreme, toate rănile și nu vă poate înfaptui toate visurile.

Dați-mi sprijinul vostru și încrederea voastră. În câteva zile voi arăta țării tot ce am înfaptuit în trei luni de guvernare, din făcerea m'am angajat să înfaptuiesc și ceea ce am dorința să înfaptuiesc pentru viitor, dacă mă voi bucura de sprijinul și de încrederea voastră.

De aceea, din Alba-Iulia, unde gloria celui dintâi întregitor a adus peste veacuri afirmarea de voință și unire a Ardealului, pentru ca în sunetul de clopote al credinței strămoșești să dea coroana unirei celui din urmă, rege întregitor prezentei și pentru gloria viitorului, cer azi unirea românilor într'un singur suflet. —

Mai amintim că defilarea de după amiază a durat două ore. Au defilat: gărzile naționale; județe și orașe din Ardeal și Bănat, moșii din Munții apuseni; „junii din Brașov”; sașii ardeleni; armata, premilitari ș. a., ear la urmă călăreții moși.

După defilare, la ora 4 d. a., lumea, în deplină ordine, a plecat spre casă.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolul nostru *Nicolae* a plecat luni, 2 Decembrie a. c. la București, pentru a lua parte la lucrările Sfântului Sinod; Joi, 5 Decembrie a. c. I. P. S. Sa s'a întors la reședință.

Parastas la Sibiu. Sâmbăta trecută s'a săvârșit în catedrala mitropoliei ardelenice slujbă religioasă întru pomenirea și odihna sufletului celor 13 martiri legionari și a Căpitanului *Corneliu Zelea Codreanu*, cari și-au dat viața pentru țară și lege. Au participat la solemnități, într'o adăncă și pioasă închinare, reprezentanți ai autorităților civile, militare și bisericești. P. S. Sa episcopul *Maramureșului Vasile*, înconjurat de un sobor de preoți, a oficiat o slujbă religioasă întru amintirea tinerilor jertfii pentru izbăvirea neamului și a dreptei credințe.

Ziua de 1 Decembrie 1918 s'a sărbătorit la Sibiu, ca și în alte orașe ardelenice, în cadre mult mai restrânse, dictate de vitregia sorții. Slujba religioasă s'a desfășurat, la ora 9, în catedrala mitropolitană, slujind un sobor de preoți în frunte cu I. P. C. Sa arhimandritul *Veniamin*. A cuvântat, despre istoria zi, preotopop *Gh. Maior*. Lă ieșirea din sfânta biserică, o companie de onoare a regimentului 3 de grănițeri a dat onorurile militare.

Vizita unui istoric german. Dr. *Hans Uebersberger*, ilustru savant, director al institutului berlinez pentru istoria Europei de est, aflându-se în călătorie de studii prin țara noastră, s'a oprit la Sibiu, unde în seara din 5 Decembrie, ora 6, a ținut o conferință în fața prefecturii, despre: Anglia și Rusia înainte de marele război. De față, la interesantele expuneri ale istoricului dela Berlin, viu aplaudate, erau numeroși intelectuali sibieni și un grup de legionari. Bisericele, și monumentele de seamă, ale țării noastre, au produs germane impresie asupra sa.

Știre ziaristică. Primim primul număr, dela 1 Decembrie 1940, al publicației săptămânale de luptă și atitudine naționalistă a basarabenilor, *Gând Basarabean*, ce apare în București (strada V. Boerescu 12) sub direcția dlui Gr. Filip-

în aceeaș limbă, în acelaș fel de viațuire, în aceleași darile strămoșești, în acelaș din răsăritul Carpaților. Acestora le-a servit prea adeseori, în vremuri de restriște, ca loc de refugiu și de adăpost, iar în epoci de reculegere, ca nesecat isvor de împropătare a forțelor luptătoare și creatoare în toate strădaniile lor spre o viață organizată cu bune temeuri și spre progres, în continuă ascensiune.

Organizare, cultură, știință, progres în orice domeniu de viață românească, fără contribuția neîntreruptă, fără inițiativa, adeseori neprețuită, a elementelor transilvane este și rămâne de neconceput. Cu drept cuvânt a fost numită Transilvania:

„Țara stup”. — Din stupul acestora transilvanii au reieșit încetare elementele românești și moldovei.

Un vestit geograf german *Theobald Fischer*, fost profesor la universitatea din Marburg, afirmase într'un studiu al său, despre România, tipărit la Leipzig, în 1909 — că Transilvania trebuie considerată, ca țara de refugiu și de păstrare a poporului român, trupul acesta puternic nu poate să rămână sfârșiat în două fără a periclita existența românismului.

Istoria Transilvaniei mai cunoaște sfârșiri similare în jumătatea I-a a veacului al 16 lea și pe la mijlocul veacului următor. Ele au fost însă efemere, cum va trebui să fie și cea din timpul de față.

Această istorie transilvană, prin dinamismul ei spiritual nemicșorat în cursul atâtor veacuri de prigoană, actualizând și valorificând în sens educativ experiențele unui trecut de suferințe îndelungate, dar și de nădejdi neclintite, are darul să aprindă în toate sufletele înțeleghătoare flacăra credinței în triumful adevărului și al dreptății — al adevărului, care după cuvântul Scripturii, răsare din pământ și al dreptății, care coboară din cer. Iar din credința aceasta va răsări hotărârea de luptă fără șovăire, pentru o apropiată realizare perpetuă a destinului de unitate națională.

Căările acestui destin pot fi uneori despărțite, vremelnic și aparent, prin nedrepte hotărâri omenești. Dar ele se vor regăsi și contopi din nou în aceeaș matcă, în aceeaș sinteză a orânduiriilor divine — închee dl profesor universitar *Dr. I. Lupaș*, importanta dsale lecțiune inaugurală, cu prilejul deschiderii cursului de Istoria Românilor la universitatea clujană.

N. D. Găvozdea

Din viața protopopului Ioan Moța

— Amintiri —

În dimineața zilei de 22 Ianuar 1891 directorul institutului pedagogic de stat (școală normală) din Deva, șovinistul cu numele *Hetyey Gábor* intră în sala cursului al IV-lea, urmat de un tânăr cu înfățișare inteligentă, cu privire serioasă și hotărâtă...

„Domnilor, — ni se adresează unguerește directorul — acest tânăr, *Mocza Iános*, de azi înainte are să vă fie coleg de clasă, ca elev extern, și va cerceta orele de limba maghiară. N'a avut, bietul tânăr, noroc să-și însușească limba statului, cu deosebire, cari sântei maghiari, ca va vorbească, în limbă maghiară; vede însă că, fără aceasta limbă, nu să poate feri nimeni pe pământul și sub cerul unguresc... Înfațșarea lui îmi spune că are să devină bun patriot maghiar, care — împreună cu dumneavoastră, — va osândi purtarea agitatorilor daco-români și va ajuta patrioților năzuinți a românilor și *Luca Gergely*” (redactor al Revistei de propagandă „Ungaria” din Cluj).

După aceasta se întoarce cătră tânărul de alături și îi zice: „Amice (baratom) cred că ungureasca, ce o vorbești azi, se

va desăvârși în institutul nostru atât de mult, încât te-ai născut adevărat ungi. Să grijești ca în toată viața să te folosești de aceasta armă, limba maghiară, să combați, în toate împrejurările, pe cei ce agită contra ideii de stat național unitar maghiar; poporul valah are dreptul de a trăi și a se desvolta în statul acesta...”

— Da, domnule director... dar în limba lui și în credința lui strămoșească... — răspunde tânărul *Ioan Moța*.

Directorul treu repede peste această observare, zicând: „Îți doresc succes în cunoașterea limbii maghiare”.

Noul coleg cercetă regulat orele, timp de patru săptămâni.

Pela sfârșitul lui Februar 1891 directorul pomenit, intră nervos în clasă, se postează chiar în fața mea, ca unicul român în școală, și rostește indignat următoarele:

„Fiii mei, am dispus, ca *Mocza Iános*, să nu mai treacă pragul aceste. Iubita noastră țară, Ungaria, încălzeste pui de șerpi veninoși la sânul ei; eată și acela, pe care l-am primit cu dragoste, să-l ajutăm să se fericească: Nici nu așteaptă să intre în viață, ci hrânindu-se cu bunătățile date de statul ungar, își ridică glasul în gazeta valahă „măncătoare de ungi” (magyarfaló oláh ujság) *Tribuna*, și în-

Lupu și redacția dlui Sergiu Roșca. Urăm succes și viață lungă confraterului care vine să țină trează în mintea fiecărui român nedreptatea abătută asupra noastră.

În parohia Brătei, tractul Mediașului, s'a făcut în zilele de 28—20 Noemvrie 1940 slujbe religioase pentru Căpitanul Legiunii Corneliu Zelea Codreanu, ear Sâmbătă după sfânta liturghie s'a slujit parastas. Răspunsurile liturgice au fost date de corul mixt, pe 4 voci, compus din credincioșii sfintei biserici și condus cu râvnă și multă pricepere de către învățătorul refugiat *I. Căbez*. Fețele creștinilor străluceau de evlavie profundă la pomenirea Căpitanului și a celorlalți legionari dispăruți. Părintele *Miron Maier* a cuvântat în fiecare zi credincioșilor. Predica de Sâmbătă, în care a preamărit pe legionari, a fost în deosebi edificatoare de suflete. Seara, la ora 8, în aceeași zi s'a sărbătorit, în Casa culturală, memoria marelui mitropolit *Andrei Șaguna*, vorbind și cu această ocazie părintele paroh despre Marele mitropolit conducător și luminător al poporului ortodox din Ardeal. Corul, dirijat de același învățător, a executat frumoase cântări religioase. — S'a comemorat și ziua de 1 Decemvrie 1918. Dimineața s'a slujit sfânta liturghie și Tedeum. A predicat părintele *Miron Maier* despre „Datoria noastră de a iubi sfânta biserică ortodoxă”. Noi preoții — a spus părintele — trebuie să fim făclierii ordinei morale, să facem Biserica vie, prin realizarea Evangheliei în viața noastră obștească. — Observ că în parohia noastră se țin regulat, în zilele de Vineri seara și Dumineca după vecernie, întruniri instructive religioase și bine cercetate de poporul iubitor de lumină. — *Cor*.

Țigani la școală. S'a deschis de curând, într'o comună din Moravia de sub protectorat, prima școală pentru țigani. Îndată, la început, s'au înscris 20 de copii de țigani. Se speră că prin mijlocirea școlii se vor desvâța de viața vagabondajului.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 8 Decemvrie 1940, va predica I. P. C. Sa arhimandritul *Teodor Scorobef*.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Al. Lascarov-Moldovanu: Cartea cu pilde. — Cugetarea, 1940. Lei 60.

Iată o carte creștină de mare folos. Autorul ei este cunoscut cetitorilor noștri prin lucrarea sa misionară în câmpul scrisului și al graiului viu. Viața creștină, ca să se mențină mereu în albia ei de curățenie, e nevoie să fie hrănită și alimentată mereu. O astfel de hrană o aduce Cartea cu pilde a dlui Alexandru Lascarov-Moldovanu.

E carte plină de înțelepciune creștină. Pildele din ea sunt tot atâtea propete sufletului omenesc de azi așa de greu încercat. Pentru preot pildele culese și prelucrate de dl Lascarov-Moldovanu sunt un prețios ajutor în alcătuirea predicilor, unde ele intră ca niște flori binemrositoare, a căror mireasmă o duce credinciosul până în căminul lui. — *V. C.*

căarcă să combată dispozițiile foarte folositoare ale înaltului guvern”, ș. a. m. d.

Întâlnind ulterior pe Moța, l-am rugat, să mă pună la curent cu chestia: „Voi, și alții ca voi, — îmi zice — sânteți închiși în internatele magharizării și nu aveți posibilitatea de a ști ce se petrece în țara aceasta față de noi românii: ministrul ungar al cultelor și instrucțiunii publice a dat zilele acestea porunci, prin care ne sugrumă școala confesională; mi-am dat seamă că nu voi mai putea intra în „Preparandii”, dar nu m'am putut stăpâni să nu răspund, prin un articol, în *Tribuna*. Iată vina mea, eu nu sânt închiși ca voi, sânt liber. Și mă pregătesc de advocatură, stau într'o cancelarie de avocat, și știu ce se petrece”.

Așa mărturisire mi-a făcut, acum 49 de ani, Ioan Moța, care apoi, abandonând ideea de advocatură, deveni un adevărat „preot deșteptării noastre”.

Pr. George Rain

Nr. 12.957/940.

Comunicare

Se aduce la cunoștință, că erezii după Părintele Ioan Todea din Gușterița, decedat la 3 Noemvrie 1940, în baza § 5 din Regulamentul fondului de ajutorare preoțesc au primit dela Cassa Arhidiecezană din Sibiu, în numerar, fără nici o reținere, ajutorul preoțesc de Lei 40.000.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului arhiepiscopesc, dela 28 Noemvrie 1940.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 13.214—940

Concurs

Fiind vacantă catedra de drept bisericesc la Academia teologică „Andreiană” din Sibiu, în conformitate cu dispozițiile art. 15 al. 5 din Regulamentul Academiei, se publică concurs pentru întregirea ei, în Telegraful Român și în Monitorul Oficial — București. Cererile de candidare se vor înainta Consiliului arhiepiscopesc ortodox român Sibiu, în termen de 15 zile dela prima apariție în Telegraful Român și vor fi însoțite de următoarele acte:

1. Extras de naștere și de botez;
2. Diploma de licență și doctorat în teologie la o facultate teologică din țară;
3. Lucrări tipărite;
4. Eventuale certificate doveditoare de studii de specialitate.

Sibiu, din ședința bisericească ținută la 25 Noemvrie 1940.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 13.028—940

Concurs

Fiind vacantă catedra de Testamentul Nou la Academia teologică „Andreiană” din Sibiu, conform art. 15 al. 5 din Regulamentul Academiei se publică concurs pentru ocuparea ei, în Telegraful Român și Monitorul Oficial. Cererile de candidare se vor înainta în termen de 15 zile dela prima publicare în Telegraful Român la Consiliul arhiepiscopesc din Sibiu, fiind însoțite de următoarele documente:

1. Extras de naștere și de botez;
2. Diploma de licență și doctorat în teologie la o Facultate teologică din țară;
3. Lucrări tipărite;
4. Alte eventuale certificate doveditoare de studii de specialitate.

Sibiu, din ședința bisericească ținută la 25 Noemvrie 1940.

Consiliul Arhiepiscopesc

Au apărut următoarele compoziții muzicale de Timotei Popovici:

1. Cântările liturgiei

pentru voci mixte
ediție nouă primenită și îmbogățită. Un exemplar legat frumos Lei 200—

2. Cântările liturgiei

pentru 3 voci egale
ediția V-a. Un exemplar legat frumos Lei 100—
De vânzare la Librăria Arhidiecezană Sibiu

Masoneria în Franța

S'a deschis, recent, la Paris o expoziție, mai mult decât interesantă, privitoare la *francmasonerie*.

Vizitatorii ei, până acum în număr de peste un milion, au ocazie de a pătrunde în tainele unei misterioase organizații, de-ale cărei înrăuriri funeste încep să se lapede popoarele deșteptate ale Europei.

Francmasoneria, ajunsă în Franța la înaltă înflorire, a stăpânit, vreme de două veacuri și mai bine, întreaga viață politică a statului.

Primele logi din Paris s'au înființat în anul 1720, sub influința marelui logi din Londra, întemeiată cu trei ani mai înainte; ear în 1736 a luat ființă tot în Paris așa numita „Grande Loge Anglaise de France” schimbată apoi în „Grande Orient de France”.

Efectul acestei logi s'a vădit în deosebi la anul 1789 al revoluției franceze.

Nr. 704/940

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Țărățel**, din protopopiatul Zarand, județul Hunedoara, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Stola uzitată în parohie.

Cererile de concurs, însoțite cu documentele necesare și de încuviințarea de candidare a P. V. Consiliu arhiepiscopesc, se vor înainta oficiului protopopesc al Zarandului în Brad, în termen.

Concurenții se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, într'o zi de Duminecă sau sârbătoare, în parohie pentru a fi cunoscuți de credincioși.

Brad, la 1 Noemvrie 1940.

Ioan Indreiu
protopop

Nr. 428/940

(66) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a **Curechiu**, protopopiatul Băița, devenită vacantă prin pensionarea preotului Petru Todoran, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Întregirea dela stat.
2. Adăul obișnuit în comună: câte una ferdelă cucuruz nesfărâmat, de familie.
3. Stola obișnuită în parohie.

Cererile de concurs, însoțite de încuviințarea de candidare dela Prea Veneratul Consiliu Arhiepiscopesc și de actele necesare, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Băița, în termenul fixat.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea oficiului protopopesc, într'o zi de Duminecă sau sârbătoare, în parohie, pentru a sluji, predica și cânta în biserică și pentru a fi cunoscuți de credincioși.

Oficiul protopopesc ortodox român Băița, în înțelegere cu consiliul parohial.

Băița, la 4 Noemvrie 1940.

Dumitru Secărea
protopop.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuițat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțesti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Nr. 163—940

[68] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreț al bisericii ortodoxe române **Intorsura-Buzăului**, jud. Brașov, protopopiatul „Oituz”, se publică concurs cu termen de 30 zile dela publicarea în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat, întrucât statul va sistematiza sau bugeta postul.
2. Taxele obișnuite în parohie de clasa I-a, la diferitele servicii religioase.

Candidații să aibă diploma școlii de cântăreți din Sibiu. Cererile de candidare cu actele cerute se vor înainta direct oficiului parohial, cu al cărui aviz se vor prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul. Vor fi preferați cantorii refugiați.

Dat în ședința consiliului parohial, ținută la 20 Octomvrie 1940.

Pr. Aurel N. Negoescu
paroh ortodox român

Nr. 160—940 Par.

[67] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreț al bisericii ortodoxe române **Iarăș**, se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat, dacă statul va bugeta postul.
2. Taxele stabilite de consiliu și adunarea parohială.
3. 5 jugăre pământ arabil.

Vor putea candida cei cu diploma de cântăreți dela școala de cântăreți „D. Cunțan” din Sibiu. Vor fi preferați cantorii refugiați.

Cererile se vor înainta oficiului parohial Iarăș, și se vor prezenta pentru a face cunoștință cu parohienii.

Din ședința consiliului parohial Iarăș, ținută în 10 Octomvrie 1940.

Gh. Corbu
adm. par.

AVIZ

Conform ordinului P. Venerabilului Consiliu Arhiepiscopesc Nr. 11.998—1939 Ep., s'au tipărit și pus în vânzare pentru Oficiile protopopești și parohiale **CHITANȚIERE** de 100 file cu Lei 65, de 200 file cu Lei 100 și **ORDINE DE PLATA** de 100 file cu Lei 65, de 200 file Lei 100.

La comanda de un Chitanțier și un Ordin de plată de câte 100 file speșele sunt de Lei 30, iar la cele de 200 file speșele sunt de Lei 35.

Se pot comanda la Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițându-se prețul împreună cu speșele prin mandat postal.

Contra ramburs nu se trimit.

Organizația secretă a masonilor a știut exploata nemulțumirea poporul, care avea motive tari de a se opune tiraniei unui regim, urgisit pentru despotism și pentru risipa finanțelor țării.

Masonii s'au grăbit să-și desfășoare lăscușina și să canalizeze mișcarea poporului spre apele francmasoneriei.

Lozincă de „libertate, egalitate și frație” a falsificat senzul revoluției dela 1789, dând mișcării naționale a poporului pecetea unei revoluții *internaționale* francmasonerie.

Frăția, dela 1789, are în vedere nu un singur popor, ci o frație generală între toate popoarele globului.

Libertatea și egalitatea de asemenea, se rapoartă la toate rasele, naționalitățile și confesiunile lumii.

Revoluția cea mare a dat naștere unei Franțe, care, în loc de a fi națională, eră *liberală-democratică*.

Această formă de guvernământ avea să se întindă, prin munca tot mai întetită a masonilor, asupra Europei întregi.

Un resunător succes înregistrează masoneria încă în anul 1790 prin eliberarea jidovilor, cari în anul următor obțin în Franța toate drepturile civile.

Conducătorii marelui revoluții erau cu toții francmasoni. Un Rotschild, și ceilalți tovarășii, capitaliști de mai târziu, au jucat, în toată vremea, roluri principale în masoneria franceză.

Popoarele, ieșite din lanțurile absolutismului, trec sub jugul marelui finanțe internaționale a masonilor.

Înrăurirea, pe cât de puternică, pe atât de nefastă a masoneriei și a jidovilor a bătuit mereu în Franța republicană, unde nici un post de seamă, nici chiar de cap al republicei, nu se putea ocupa fără aprobarea marelui logi.

Abea astăzi, după un nou război pierdut, Franța închide toate logile sale și își deschide ochii în fața situației, în care au împins-o oameni ca Leon Blum, Mandel și amicii lor, cu toții masoni.

Parisul spune că și Franța stă astăzi alături de țările, care au suprimat sau au împiedecat în mare măsură, activitatea jidano-masonă.